

ENERJİ ÜRETİMİ VE TÜKETİMİNİN GELİŞİMİ

Macide ALTAŞ*

Bilindiği üzere ülkemizde halen taşkömürü, linyit, asfaltit, petrol, doğalgaz, hidrolik, jeotermal, güneş enerjisi gibi ticari kaynaklar ile odun ve hayvan-bitki gibi ticari olmayan birincil enerji kaynakları, elektrik enerjisi, kok ve briket gibi ikincil enerji kaynakları üretilip, tüketilmektedir. 1950-1995 yılları arasında ülkemizdeki enerji üretim ve tüketim gerçekleştirmeleri ile 1995-2010 yılları arasında beklenen gelişimleri aşağıda verilmektedir.

A) ÜRETİMİN GELİŞİMİ(1950-1995)

1950-1995 Yılları arası birincil enerji kaynakları üretim değerleri, kaynak payları ve artış hızları Tablo 1, Tablo2, Tablo 3 ve Tablo 4'de verilmektedir.

1950 yılında taşkömürü, linyit, petrol, hidrolik enerji, odun, tezek ve bitki artıkları Türkiye enerji üretimine katkıda bulunurken, yeni kaynakların araştırılıp, geliştirilmesi ile bu kaynaklarında ülke enerji arzına katkısı sağlanmıştır. Böylece 1966 yılında asfaltit, 1976 yılında doğalgaz, 1984 yılında jeotermal enerji ve 1986 yılında ise güneş enerjisi üretilmeye başlanmıştır.

Zonguldak ve çevresinde bulunan taşkömürü üretimi 1950 yılında 2,8 milyon ton olarak gerçekleşirken, 1967 ve 1974 yıllarında en yüksek seviyesi olan 5,0 milyon ton'a ulaşmış, daha sonra çeşitli teknik ve ekonomik zorluklar nedeniyle üretimde sürekli düşmeler kaydedilmiştir. 1995 yılında üretim 2,2 milyon ton olmuştur. Birincil enerji üretimi içerisinde 1950 yılında %27 olan taşkömürünün payı, 1995 yılında %5 seviyesine inmiştir. 1950-1995 yılları arasında üretim binde 5 oranında azalmıştır.

Tüm ülkeye yayılmış olan linyitin üretiminde ise çok önemli artışlar kaydedilmiştir. 1950 yılında 932 bin ton olan linyit üretimi, yıllık ortalama % 9,4 artışla 1995 yılında 52,8 milyon ton olmuştur. Özellikle 1980-1985 döneminde %20 artış gösteren linyit üretimi bu yıllardan günümüze kadar genelde artmış olmakla birlikte, hidrolik koşulların iyi olması nedeniyle santral taleplerine bağlı olarak bazı yıllarda üretimde azalmalar olmuştur. 1950 yılında birincil enerji üretimi içerisinde %4,4 olan linyitin payında sürekli artışlar kaydedilmiş ve 1995 yılında %41'e ulaşmıştır.

İlk kez 1966 yılında 11 bin ton olarak gerçekleştirilen asfaltit üretiminde en yüksek seviyesi olan 860 bin ton'a 1982 yılında ulaşmıştır. Daha sonra bölgede yaşanan çeşitli teknik ve sosyal zorluklar nedeniyle üretimde düşmeler olmuş, 1995 yılında üretim 67 bin ton olarak gerçekleştirilmiştir.

* E.T.K.D. APK Kurulu Başkanlığı

Tablo 1
BİRİNCİL ENERJİ ÜRETİMİ
(Orjinal Birimler)

Yıllar	Taşköm. (Bin Ton)	Linyit (Bin Ton)	Asfaltit (Bin Ton)	Petrol (Bin Ton)	Doğalgaz (10 ⁶ m ³)	Hidrolik (GWh)	Elektrik (GWh)	Isı (Bin TEP)	Güneş (Bin TEP)	Odan (Bin Ton)	Hayvan ve Bikü Art. (Bin Ton)
1950	2832	932		18		30				9840	6283
1955	3500	1632		179		89				11310	6982
1960	3653	2889		375		1001				13000	8607
1965	4390	4205		1533		2179				12900	8704
1970	4573	5782	36	3542		3033				12816	9253
1975	4813	9150	456	3085		5904				14562	10495
1980	3598	14469	558	2330	23	11348				15765	12839
1985	3605	35869	523	2110	68	12045	6			17368	11039
1990	2745	44407	276	3717	212	23148	80	16	21	17870	8030
1991	2762	43207	139	4451	203	22683	81	16	27	17970	7818
1992	2830	48388	213	4281	198	28568	70	30	32	18070	7772
1993	2799	45685	86	3892	200	33951	78	30	38	18171	7377
1994	2839	51533		3887	200	30586	79	47	45	18272	7074
1995	2248	52758	67	3516	182	35541	86	64	52	18374	6765

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 2
BİRİNCİL ENERJİ ÜRETİMİ
(Bn TEP)

Yıllar	İşletim	Linyit	Toplam		Petrol	Doğalgaz	Elektrik			Güneş	Toplam		Hayvan ve Biti Art.	Toplam		Genel
			Asfaltlı	Kömür			İşletim	İşletim	Ticari		Ordu	Tic. Ordu		Toplam		
1950	1728	280		2007	19		3				2029	2952	1445	4397	6426	
1955	2135	490		2625	188		8				2820	3393	1606	4999	7819	
1960	2228	807		3035	384		86				3515	3900	1980	5880	9394	
1965	2678	1262		3939	1610		187				5736	3870	2002	5872	11608	
1970	2790	1735	15	4540	3719		261				8529	3845	2128	5973	14493	
1975	2936	2745	196	5877	3250		508				9635	4369	2414	6782	16417	
1980	2195	3738	240	6173	2447	21	976				9616	4730	2953	7682	17299	
1985	2199	8212	225	10636	2218	62	1036	5			13954	5210	2539	7749	21704	
1990	2080	9524	119	11723	3903	183	1991	69	16	21	17915	5361	1847	7208	25123	
1991	1827	9117	60	11004	4674	185	1951	70	16	27	17925	5391	1821	7212	25138	
1992	1727	10289	92	12118	4495	180	2285	60	30	32	19200	5421	1788	7209	26498	
1993	1722	9790	37	11549	4087	182	2820	67	30	38	18872	5451	1697	7148	26020	
1994	1636	10471	0	12107	3871	182	2630	68	47	45	18951	5482	1627	7109	26058	
1995	1319	10735	29	12083	3892	166	3057	74	64	52	19187	5512	1556	7068	26255	

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 3
BİRİNCİL ENERJİ ÜRETİMİ İÇİNDE KAYNAK PAYLARI
(%)

Yıllar	Taşköm.	Linyit	Aşlağı	Toplam Kömür	Petrol	Doğalgaz	Hidrolik	J. e. o. (e. i. m. a.)			Toplam Güneş	Toplam Ticari	Oğun	Hayvan ve Bakliyat	Toplam Tıcc. Olma	Genel Toplam
1950	26.9	4.4		31.2	0.3		0.0					31.6	45.9	22.5	64.4	100
1955	27.3	6.3		33.6	2.4		0.1					36.1	43.4	20.5	63.9	100
1960	23.7	8.6		32.3	4.2		0.9					37.4	41.5	21.1	62.6	100
1965	23.1	10.0		33.0	13.9		1.6					48.4	33.3	17.2	50.6	100
1970	19.2	12.0	0.1	31.3	25.7		1.8					58.8	26.5	14.7	41.2	100
1975	17.0	16.7	1.2	35.8	18.8		3.1					58.7	26.6	14.7	41.3	100
1980	12.7	21.6	1.4	35.7	14.1	0.1	5.8					55.6	27.3	17.1	44.4	100
1985	10.1	37.8	1.0	48.9	10.2	2.3	4.8					64.3	24.0	11.7	35.7	100
1990	8.3	37.9	0.5	46.7	15.5	0.8	7.8	0.3	0.1	0.1		71.3	21.3	7.4	28.7	100
1991	7.3	36.3	0.2	43.8	18.6	0.7	7.8	0.3	0.1	0.1		71.3	21.4	7.2	28.7	100
1992	6.5	39.0	0.3	45.8	17.0	0.7	8.7	0.2	0.1	0.1		72.7	20.5	6.8	27.3	100
1993	6.6	37.6	0.1	44.4	15.7	0.7	11.2	0.3	0.1	0.1		72.5	21.0	6.5	27.5	100
1994	8.3	40.2	0.0	46.5	14.9	0.7	10.1	0.3	0.2	0.2		72.7	21.0	6.2	27.3	100
1995	5.0	40.9	0.1	46.0	14.1	3.6	11.6	0.3	0.2	0.2		73.1	21.0	5.9	26.9	100

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 4
BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI ÜRETİM ARTIŞI
(%)

Yıllar	Taşköm.	Linyit	Asfaltın	Petrol	Doğalgaz	Hydrolik	J.ş.ö.ile r.m. a. l. .			Güneş	Toplam	Hayvan ve		Toplam	Genel
							Elektrik	Isı			Ticari	Ödün	Bakı Art.	Tic. Olma.	Toplam
1950-55	4,3	11,9		58,3		24,3					8,8	2,8	2,1	2,8	4,0
1955-60	0,9	10,5		15,9		62,3					4,5	2,8	4,3	3,3	3,7
1960-65	3,7	9,4		32,5		16,8					10,3	-0,2	0,2	0,0	4,3
1965-70	0,8	6,6		18,2		6,8					8,2	-0,1	1,2	0,3	4,5
1970-75	1,0	9,6	66,2	-2,7		14,2					2,5	2,6	2,6	2,8	2,5
1975-90	-5,7	9,6	4,1	-5,5		14,0					0,0	1,6	4,1	2,5	1,1
1980-85	0,0	19,9	-1,3	-2,0	24,2	1,2					7,7	2,0	-3,0	0,7	4,6
1985-90	-5,3	4,4	-12,0	12,0	25,5	14,0	67,9				5,1	0,8	-6,2	-1,4	3,0
1990-91	0,6	-2,7	-40,6	19,7	-4,2	-2,0	1,3	0,0	28,6		0,1	0,0	-1,4	0,1	0,1
1991-92	2,5	12,0	53,2	-3,8	-2,5	17,1	-13,6	87,5	18,5		7,1	0,6	-1,8	0,0	5,1
1992-93	-1,4	-5,6	-59,6	-9,1	1,0	27,8	11,4	0,0	18,8		-1,7	0,6	-5,1	-0,8	-1,5
1993-94	1,8	12,8	-100,0	-5,3	0,0	-9,9	1,3	56,7	18,4		0,4	0,6	-4,1	-0,6	0,1
1994-95	-20,8	2,4		-4,6	-9,0	16,2	8,9	38,2	15,6		1,2	0,6	-4,4	-0,6	0,8
1995-96	-3,9	3,5	-24,7	-1,1	-3,0	0,0	1,5	32,0	19,9		1,4	0,6	-3,4	-0,4	0,9
1996-97	-0,5	9,4		12,4		17,0					5,1	1,4	0,2	1,1	3,7

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

1950 yılında birincil enerji üretimi içerisinde %31 olan kömürün payında, %27 ile taşkömürünün payı ağırlıklı iken, 1995 yılında kömürün payı % 46'ya ulaşmış, bununla %41 lik bölümü üretiminde önemli artışlar kaydedilen linyit tarafından sağlanmıştır.

1950 yılında 18 bin ton olan petrol üretiminde 1970 yılına kadar büyük artışlar kaydedilmiştir. 1970-1984 yılları arasında üretim miktarı düşmüş ve 1984 yılından itibaren ise tekrar artmıştır. 1991 yılında 4451 bin ton ile en yüksek seviyesine ulaşan petrol üretimi bu yıldan itibaren tekrar düşmeye başlamış ve 1995 yılında 3516 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Toplam birincil enerji üretimi içerisinde petrolün aldığı pay 1950 yılında binde 3 iken, 1970 yılında %26'ya ulaşmıştır. Halen üretimin %14'ü petrolden karşılanmaktadır.

1976 yılında 15 milyon m³ ile üretimine başlanan doğalgaz'da, en fazla üretim 457 milyon m³ ile 1986 yılında gerçekleştirilmiş, ancak bu yıldan itibaren üretimde düşüşler kaydedilmiştir. 1990-1994 yılları arasında yılda yaklaşık 200 milyon m³ civarında üretim yapılan doğalgazın 1995 yılı gerçekleşmesi 182 milyon m³ olmuştur.

Linyitin yanısıra üretiminde belirgin artışlar kaydedilen diğer bir enerji kaynağında hidrolik enerjidir. 1950 yılında ancak 30 Gwh üretilebilen hidrolik enerji yağış koşullarına bağlı olarak bazı yıllar azalmalar göstermiş olmakla birlikte yıllık ortalama %17'lik bir artışla 1995 yılında 35541 Gwh olarak gerçekleşmiştir. Toplam birincil enerji üretimindeki payı 1955 yılında binde 1'den, 1995 yılında %12'ye ulaşmıştır. 1995 yılı sonu itibarıyla 125 milyar kWh olan hidrolik potansiyelin yaklaşık %30'luk bölümü değerlendirilmiştir.

Yeni ve yenilenebilir kaynaklar olarak adlandırılan grubun içerisinde yer alan jeotermal enerjiden, Denizli-Kızıldere'de kurulan 20 MW kurulu gücündeki santralin 1984 yılında işletmeye alınması ile faydalanılmaya başlanmıştır. 1984 yılında 22 milyon kWh olan üretim, 1995 yılında 86 milyon kWh olarak gerçekleşmiştir. Jeotermal enerjiden ısı üretimine 1989 yılında başlanmış olup, bu yılda 5 btep olan ısı üretimi 1995 yılında 64 btep olmuştur.

Son yıllarda enerjisinden faydalanılmaya başlanan diğer bir kaynak ta güneş enerjisidir. 1986 yılında 5 btep olan üretim, yıllık ortalama %30'luk bir artışla 1995 yılında 52 btep olmuştur.

Ticari kaynaklar olarak adlandırılan kömür, petrol ve hidrolik enerjinin birincil enerji üretimi içindeki toplam payı 1950 yılında % 32 iken/gerek doğalgaz, jeotermal ve güneş gibi yeni kaynakların bulunması ve gerekse mevcut kaynaklara ilişkin aramaların artırılarak gelişimlerinin sağlanması ile bu pay giderek artmış, 1995 yılında %73 olmuştur.

Ticari olmayan kaynaklar grubunda yer alan odun ile hayvan ve bitki atıkları 1950 yılında birincil enerji üretimi içinde toplam %68 payla önemli bir yer alırken, 1980'li yılların sonlarına kadar üretimlerinde gözlenen artışa rağmen, ticari enerji kaynaklarındaki artış bağlı olarak toplam birincil enerji

üretimi içindeki payında düşme olmuştur. 1995 yılındaki toplam payı %27 olmuştur. 1950 yılında 9,8 milyon ton olan odun üretimi yıllık ortalama %1,4 artışla 1995 yılında 18,4 milyon ton'a ulaşmıştır. Hayvan ve bitki artıklarında ise 1989 yılına kadar artış olmuş, ancak hayvan sayısındaki düşüşe paralel olarak bu yıldan itibaren üretimde düşmeler olmuştur. 1950-1995 yılları arasında yıllık ortalama binde 2 artışla üretim 6,3 milyon ton dan 6,8 milyon ton'a ulaşmıştır. En yüksek üretim seviyesine 12,8 milyon ton ile 1980 yılında ulaşmıştır.

Toplam birincil enerji üretimi 1950 yılında 6,4 milyon ton petrol eşdeğerinden (mtep) yıllık ortalama %3,2 artışla 1995 yılında 26,3 mtep ulaşmıştır. Beşer yıllık periyodlara bakıldığında en büyük artışın %4,6 ile 1980-1985 döneminde olduğu, bununla linyitten kaynaklandığı gözlenmektedir.

Elektrik enerjisi kurulu güç ve üretim gelişimi Tablo 5, Tablo 6, Tablo 7, Tablo 8 ve Tablo 9'da verilmektedir.

1950 yılında 408 MW olan kurulu güç kapasitesi ellibir kat artarak 1995 yılında 20951 MW'a ulaşmıştır. 1950 yılında %96 olan termik kapasitenin payı 1995 yılında %53'e düşmüş, hidrolik kapasitenin payı ise %4'ten %47'ye çıkmıştır.

Üretim ise 1950 yılında 790 Gwh iken, yılda ortalama % 11 artışla 1995 yılında 86247 Gwh'e ulaşmıştır. 1950 yılında üretimin %96'sı termik kaynaklardan karşılanırken, bu pay 1995 yılında %59'a düşmüştür. Buna paralel olarak ancak %4 seviyelerinde olan hidrolik enerjinin payı, üretimdeki binyüzseksenbir katlık artışla 1995 yılında %41'e ulaşmıştır. Böylece 1960'lı yıllardan sonra sistemde termik-hidrolik dengesi sağlanabilmiştir. Termik üretimin yakıtlara dağılımına baktığımızda 1950 yılında %69'u taşkömürü olmak üzere kömür ağırlıklı olan üretim, 1975 yılına kadar yerini yavaş yavaş petrole bırakmış ancak, 1973 yılındaki ilk Dünya petrol krizinin etkisiyle özellikle linyit kaynaklı olmak üzere, elektrik enerjisi üretimi 1975 yılından itibaren kömür ağırlıklı olmuştur. 1985 yılında 100 MW olarak devreye alınan doğalgaz santralından elde edilen elektrik enerjisi üretiminin payı binde iki seviyesinden 1995 yılında kapasite 2884 MW'a, toplam üretim içindeki payı ise %19'a ulaşmıştır.

B) TÜKETİMİN GELİŞİMİ(1950-1995)

Birincil enerji kaynakları tüketim gelişimi Tablo 10, Tablo 11, Tablo 12 ve Tablo 13'te verilmektedir. Kısıtlı kaynaklara sahip olmamız nedeniyle, ülkemizde üretilen enerjinin tümünün yurtiçinde tüketilmesinin yanısıra, talebin karşılanamayan bölümü ithalat yoluyla karşılanmıştır. Ham petrol ithalatına 1955, taşkömürü 1973, elektrik enerjisi 1975 ve doğalgaz ithalatına ise 1987 yılında başlanmıştır.

1950 yılında toplam birincil enerji tüketimi içinde %25 pay alarak 2,8 milyon ton olan taşkömürü tüketimi, yıllık ortalama %2,5 artışla 1995 yılında 8,5 milyon ton'a ulaşmış ancak payı %9,4 seviyesine inmiştir. Gerek miktar gerekse pay olarak 45 yılda önemli artışlar gösteren kaynak, hidrolik enerjinin yanısıra linyittir. 1950 yılında 932 bin ton olan linyit tüketimi elli altı kat artarak 52 milyon ton'a ulaşmış ve bu yılda payı %17 olmuştur.

1950 yılında toplam birincil enerji tüketimi içinde kömürün payı %29 iken özellikle petrol tüketiminin artışına paralel olarak, 1980 yılına kadar bir düşme olmuş ve 1980 yılında %22 seviyesine inmiştir. Bu yıldan itibaren linyitte gerçekleştirilen üretim artışları sonucunda, payda artma olmuş ve 1991 yılında %30'a ulaşmıştır. 1995 yılında toplam birincil enerji tüketimi içinde kömürün payı %26'dır.

1995 yılı itibarıyla %87 oranında ithale dayalı olan petrol tüketimi özellikle 1970-1975 döneminde toplam tüketim içinde önemli bir yer almıştır. 1950 yılında toplam tüketimin %8'i petrolle karşılanırken, bu pay 1975 yılında %52'ye ulaşmıştır. 1978-1979 yıllarında yaşanan dünya ikinci petrol krizi nedeniyle alınan bazı önlemler sonucunda, 1970-1975 döneminde %12 seviyesinde olan tüketim artış hızı 1980-1985 döneminde %2'ye düşmüştür. 1950 yılında 503 bin ton olan petrol tüketimi yıllık ortalama %9 artışla 1995 yılında 27,9 milyon ton olmuştur.

Daha öncede belirtildiği üzere, tüketimi artan diğer bir kaynakta hidrolik enerjidir. 1955 yılında ancak binde birlik pay alan hidrolik enerji üretiminde, özellikle 1980 den sonra tamamlanan büyük yatırımlar neticesinde, büyük artışlar kaydedilmiş ve pay 1995 yılında %5 seviyesine ulaşmıştır. Hidrolik enerji birincil enerji kaynakları tüketimi içinde %17 ile en yüksek tüketim artışına sahip olan kaynaktır.

1950 yılından günümüze toplam birincil enerji tüketim artışı %7,8 ile en fazla 1970-1975 döneminde gerçekleşmiş olup, 1950-1995 arasındaki 45 yıllık dönemde tüketim yıllık ortalama %5 artışla 6,9 mtep den 63 mtep'e ulaşmıştır.

Enerji tüketiminin sektörel dağılımı Tablo 14 ve Tablo 15'te verilmektedir. 1970 yılında tüketimin yansı konutlarda tüketilirken, bunu sırası ile sanayi, ulaştırma, tarım ve enerji dışı sektörleri izlemiştir. 1970 yılına nazaran 1995 yılında konutlardaki tüketim 2 kat artmış olmasına rağmen, payı %35 seviyesine düşmüştür. Buna karşılık 1970 yılında %25 olan sanayinin payı 1995 yılında %34 olmuştur. 1970-1995 döneminde sanayi enerji tüketimi 4 kat artarak 17 mtep olmuştur. 1970 yılında %11 seviyesinde olan çevrim sektörünün payı 1995 yılında % 22'ye ulaşmıştır. Bu artış, elektriğin toplam tüketim içindeki artışından kaynaklanmaktadır.

Nihai enerji tüketiminin kaynaklara dağılımı Tablo 16 ve Tablo 17'de verilmektedir. Tablolardan da görüleceği üzere 1970 yılından günümüze petrol nihai enerji tüketiminde en fazla payı almıştır. Bunu kömür, ticari olmayan yakıtlar ve elektrik izlemiştir. Bu rfcnemde önemli gelişmelerden

biri ise elektrik sektöründe olmuştur. 1970 yılında %3,7 olan payı 1995 yılında % 11,4'e ulaştırmıştır.

Elektrik enerjisi bilançosu ve sektörel dağılımları Tablo 18, Tablo 19 ve Tablo 20'de verilmektedir. Elektrik enerjisi üretimi 1950-1995 yılları arasında yılda ortalama %11 artarak 790 Gwh'den 1995 yılında 86247 Gwh'e ulaşmıştır. Elektrik enerjisindeki üretim artışına rağmen, talebin karşılanmasında karşılaşılan çeşitli zorluklar sonucunda 1973-1983 yıllarında uygulanan çeşitli kesinti ve kısıntılara ilave olarak 1975 yılından itibaren ithalat yoluna gidilmiştir. Ancak alınan tedbirler neticesinde elektrik enerjisi ihraç edilebilecek seviyeye gelinmiş ve 1990 yılından itibaren ihracat başlamıştır.

Elektrik enerjisi tüketiminin sektörel dağılımına baktığımızda, tüketimin sanayi sektöründe yoğunlaştığını, bunu konut ve hizmetler sektörünün izlediğini görmekteyiz. 1995 yılı itibariyle tüketimin %54'ü sanayi sektörü, %43'ü ise konut ve hizmetler sektöründe tüketilmiştir.

1950-1995 yılları genel enerji üretim ve tüketimleri Şekil 1'de verilmektedir. Şekilden de görüleceği üzere yerli üretimin talebi karşılayamaması nedeniyle enerji ithalatımız giderek artmıştır. 1950 yılında talebin % 7,3'ü ithalat yolu ile karşılanırken bu oran 1995 yılında %58'e ulaşmıştır. 1995 yılı itibariyle ithalatın %13'nü kömür, %5'ni doğalgaz ve %72'sini petrol oluşturmıştır.

C) ENERJİ KAYNAKLARI ÜRETİM HEDEFİ (1995-2010)

Enerji kaynakları üretim hedefleri Tablo 21 ve Tablo 22'de verilmektedir.

Üretimi TTK Genel Müdürlüğü'nce sürdürülen ve 1995 yılı itibariyle 2,2 milyon ton olan taşkömürü üretiminin 2010 yılında 5,6 milyon ton civarında olması hedeflenmiştir.

Linyit üretim hedefleri Kamu ve Özel sektör için ayrı ayrı belirlenmiştir. Kamu'da TKİ Genel Müdürlüğü'nün teshin ve sanayi için öngördüğü miktarlar alınmış ancak santral talepleri için, TEAŞ Genel Müdürlüğü'nce yapılan, elektrik enerjisi planlama çalışmaları sonuçlarına göre devreye alınması planlanan linyit Santrallarının ihtiyaçları gözönüne alınmış ve santrallar için üretimin bu seviyede olacağı varsayılmıştır. Kamu'nun üretimine özel sektör üretim hedefleri eklenerek Türkiye toplam üretim miktarları tesbit edilmiştir. Buna göre 1995 yılında 53 milyon ton civarında olan üretimin 2010 yılında 184 milyon ton olması hedeflenmiştir. 1995 yılı itibariyle %46 olan kömürün payı 2010 yılında, yaklaşık %53'ü linyit olmak üzere %59 seviyesinde olacaktır.

Faaliyetleri TPAO Genel Müdürlüğü ve Özel Sektörce sürdürülen ham petrol üretiminin düşmesi, doğal gaz üretiminin ise sabit kalması beklenmektedir.

Linyitin yanısıra üretiminde önemli artışlar beklenen diğer kaynak hidrolik enerjidir. Hidrolik enerjinin 1995-2010 yılları arasında .yıllık ortalama %5 artışla 36 milyar kwh'ten 78 milyar kwh'e ulaşması beklenmektedir. Halen %29'u değerlendirilmiş olan hidrolik potansiyelin, 2010 yılında %60'nın değerlendirilmesi programlanmıştır.

Üretiminde büyük artışlar beklenen diğer bir kaynak ta jeotermal enerjidir. 1995 yılında 64 btep olan jeotermal ısı üretiminin yıllık ortalama %34 artışla 2010 yılında 4,9 mtep'e ulaşması beklenmektedir. Böylece 1995 yılında toplam birincil enerji üretimi içinde binde 2 olan payı 2010 yılında %8'e çıkacaktır.

Bu dönemde birincil enerji kaynakları üretimine katkısı beklenen önemli bir kaynak ta nükleer enerjidir. Elektrik planlaması sonuçlarına göre herbiri 1000 MW olan iki nükleer santralin sırası ile 2005 ve 2008 yıllarında devreye alınması planlanmaktadır.2010 yılında nükleer enerji üretiminin 14 milyar kwh, toplam birincil enerji içindeki payının ise %6 olması beklenmektedir.

Toplam birincil enerji üretimi, 1995 yılında 26 mtep'den yılda ortalama %8,5 artışla 2000 yılında 39 mtep, %4,3 artışla 2005 yılında 49 mtep ve %4,2 artışla 2010 yılında 60 mtep'e ulaşacaktır. Bugün için bilinen rezervler çerçevesinde belirlenen bu üretim değerleri, ileriki yıllarda ortaya çıkabilecek imkanlarla değişebilecektir.

D)ENERJİ KAYNAKLARI TALEBİ (1995-2010)

Ülke enerji talebinin belirlenmesinde MAED Enerji Talep Modeli kullanılmaktadır. 1995-2010 yılları arası talepler Tablo 23 ve 24'de verilmektedir.

1995 yılı itibariyle 8,5 milyon ton olan taşkömürü talebinin yıllık ortalama %12 artışla 2010 yılında 30 milyon ton'a ulaşması, payının ise %11'den %19'a çıkması beklenmektedir.

Üretilen linyitin tamamının tüketileceği esası ile üretim talebe eşittir. Ancak linyit, toplam birincil enerji kaynakları üretimi içinde 2010 yılında yaklaşık %53 pay alırken, talep içindeki payı aynı yılda %20 seviyesinde olmaktadır.

Enerji talebi içinde yapısının önemli derecede değişmesi beklenen kaynaklar petrol ve doğalgazdır. 1995 yılında 28 milyon ton ile %47 lik pay alan petrolün, yıllık ortalama %2,4 artışla 2010 yılında 40 milyon ton'a ulaşması, payının ise %27 seviyesine düşmesi, buna karşılık doğalgazın yıllık ortalama %11 artışla 6,8 milyar m³'ten, 31 milyar m³'e, payının ise %10'dan %18'e çıkması beklenmektedir.

Tablo 5
KURULU GÜCÜN YAKITLARA DAĞILIMI
(%)

Yıllar	İaşkım.	Linyit	Fuel-Öil	Motorin	Dohalkaz	Jeotermal	Difer	Toplam Termik	Hidrolik	Genel Toplam
1950	212,6	59,5	50,2	68,5			1,1	389,9	17,9	407,8
1955	293,2	97,0	64,6	118,5			2,2	573,5	38,1	611,6
1960	348,3	218,0	102,5	189,3			2,4	880,5	411,9	1272,4
1965	350,3	271,2	142,5	218,6			2,8	985,4	505,1	1490,5
1970	350,3	306,6	955,9	191,5			5,2	1509,5	725,4	2234,9
1975	350,3	608,8	966,1	469,4			12,4	2407,0	1779,6	4186,6
1980	323,3	1069,1	1047,3	535,8			12,4	2987,8	2130,8	5118,7
1985	219,9	2886,4	1395,7	627,3	100,0	15,0		5244,3	3874,8	9119,1
1990	331,6	4896,2	1552,4	545,6	2210,0	15,0		9550,8	6764,3	16315,1
1991	352,6	5072,6	1541,6	545,6	2555,4	15,0	10,0	10992,8	7113,8	17706,6
1992	352,6	5447,5	1520,5	393,8	2591,7	15,0	13,8	10334,9	8378,7	18713,6
1993	352,6	5651,2	1526,8	393,5	2700,5	15,0	13,8	10653,4	9681,7	20335,1
1994	352,6	5861,2	1532,7	393,5	2823,9	15,0	13,8	10992,7	9864,6	20857,3
1995	486,4	6047,9	1203,9	204,2	2883,9	15,0	247,7	11099,0	9862,3	20961,3

Kaynak: TEAŞ Gn. Md.

Tablo 6
KURULU GÜÇ KAPASİTESİ KAYNAK PAYI
(%)

<u>Yıllar</u>	<u>Yatırım</u>	<u>Linyit</u>	<u>Fuel-Oil</u>	<u>Motorin</u>	<u>Doğalgaz</u>	<u>Jeotermal</u>	<u>Diger</u>	<u>Toplam</u>	<u>Hidroelek</u>	<u>Genel</u>
								<u>Termik</u>		<u>Toplam</u>
1950	52,1	14,6	12,3	16,3			0,3	96,6	4,4	100
1955	47,9	15,9	10,6	19,0			0,4	93,8	6,2	100
1960	27,4	17,1	8,1	14,9			0,2	67,6	32,4	100
1965	23,5	18,2	9,6	14,7			0,2	68,1	33,9	100
1970	15,7	13,7	29,3	8,6			0,2	67,5	32,5	100
1975	8,4	14,5	23,1	11,2			0,3	57,5	42,5	100
1980	6,3	20,9	20,5	10,5			0,2	58,4	41,6	100
1985	2,4	31,7	15,3	6,9			0,0	57,5	42,5	100
1990	2,0	30,0	9,5	3,3		0,2	0,0	58,5	41,5	100
1991	2,0	28,5	9,0	3,2		0,1	0,1	58,7	41,3	100
1992	1,9	28,1	8,1	2,1		0,1	0,1	56,2	44,8	100
1993	1,7	27,8	7,5	1,9		0,1	0,1	52,4	47,6	100
1994	1,7	28,1	7,3	1,9		0,1	0,1	52,7	47,3	100
1995	2,3	28,9	5,7	1,0		0,1	1,2	52,9	47,1	100

Kaynak: TEAŞ Gn.Md.

01 m n r s o o at e CO CM W>
c a «i N n m 09 CO CD CM 38
O § K r K) N N N CM S CM S S
m eo a» <e «0 CM S 0 0 0 0
r N fl M U) n S X» <e <0 r-

T - ^ > o o s « o c M e > t e c o o 0 >
p o i r « (v n « « N n » P 2 S
S « O N n o s s » 2 5 S a S
r N n » r N - 4 < s co o m
X CM CO CO CO

If "t ""i. ""i 't CMCMCMO^»O^CM^«0»0_ir>_
ok o co co o" of N <»" «f <o" jt" » m" »"
T "CMf* .O» < 0.N.K> C.0.©
O O) N (V N < O O M N O
r . « n n <» n « m

1 O II) ID S O N .< * - r* o> co
ø" o" a> m" o" iri 0 «O" O CM
CO Tf CO <» CM CO io m CM
*- CM »-

<

<

<

_I

<

>

Z

Z

t- -
ye ü ü
H a, o

ø

CM O CO f- CM CO CO
S si S £ 8 S S'
-- m oo fc CÖ tr>
O CM O O CO CO

O

W

a:

UJ

Z

LU

LU

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

UJ

OD * m o in o_ oo_ «o o> o co_ * oo_ CM
ø" oo" o" oo" «o o CM oo" o" T- " * - » <D" CÖ
ui m v o <o o N O O N N f i n ' 3
T- co r- in r~ co co m in m
CM >»

;e|-»-ir>ir>o>cMO<0if)tr>* -CMOo_ ^co_
21 >" r-" CM m" <N in oo" rC o co ig" co" f-" »
T^ C O I O C B ^ o p O C O I O I O J ^ O ^ C M C N
**** - rvi iri v_ r- r- CM CM CM CM CM

s «o n . f- _ oo_ oo_ * <o y - <D y -
K" ri N s" <• d 6 e •• B S N
l î l O I D M N ' - ' - N O e T- 35 t- co
o o c M c o - v o s r - c o co oo r- e» CN
T- f- i- CM

c
c
Ti E
S 43
c c
</> =
g

o m o m o m o g o ^ c M c o
8 S S 8

3?

M s s S g g g S S g g g g g g

• a M* K> j* *- 2 S S' 2 3 S 3 1 O» ^r

nnssussnn

as m $\bullet^*$ o_o> TT «o o_o_o_»_»_»_»_<o_o
CM"C> T* C M " ^ ^ * o " o_o_o_o_o_o_o_o_o_o

[illegible]

$\text{£} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0'' & 0 & 0^* \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0'' & 0'' \end{pmatrix} \begin{matrix} <N & r\sim & 0) \\ 0 & r- & 20 \end{matrix}$ i - «D $\begin{pmatrix} 0 & CM \\ r^\wedge & 0) \end{pmatrix}$

555

SI <D O •+. o *- *_.* m 00 tf> 00 O i- Mt
r> o •• CM r» O CM CM 8 «D Ir> I»- r- f- <o

• » ^ O I I f I N C I N O O t - 0 0 0 i n 0)
t" s S £ ? " F S 5 S S 8 « S 8

m io oo co o *e* 2 T
 8 o il > co «O to T
 «O CO CM T-

|s. kv Tr th «O
 T.- CM CM CM CM

c
 CS
 Vh
 8

$$5 \text{ } \mathfrak{S} \text{ } \mathfrak{f} \qquad \qquad \qquad 8 \text{ } \Gamma'$$

«Т -

Tablo 9
ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİM ARTIŞI
(%)

Yıllar	Taşkım.	Linyit	Fuel-Oil	Motörin	Dönelgaz	Jeotermal	Döner	Termik	Hidrolik	Genel Toplam
1950-55	12,0	19,7	21,5				12,8	14,4	24,2	14,9
1955-60	1,1	8,5	-23,9				0,3	4,0	62,2	12,2
1960-65	4,5	12,6	19,3	13,1			19,7	8,9	16,8	12,0
1965-70	2,0	8,3	88,6	-5,9			10,7	15,0	6,8	11,7
1970-75	0,6	13,2	15,0	21,1			5,8	11,7	14,2	12,6
1975-80	-8,6	13,5	2,1	-2,4			-8,2	4,2	14,0	8,3
1980-85	-4,9	23,2	6,1	-38,5			-100,0	13,2	1,2	8,0
1985-90	-2,7	6,4	-11,0	-17,2	181,0	67,9		9,2	14,0	11,0
1990-91	60,8	5,1	-16,1	-89,4	23,5	1,5		9,2	-2,0	4,7
1991-92	81,8	10,7	80,2	-22,7	-14,1	-14,4	22,7	8,5	17,1	11,8
1992-93	-1,0	-3,5	-1,9	82,4	-0,2	11,5	19,7	-2,3	27,8	9,6
1993-94	10,1	19,5	7,3	-35,5	28,1	1,9	-8,9	19,8	-9,9	5,1
1994-95	12,9	-1,7	-0,9	13590,0	19,9	8,7	336,7	6,2	16,2	10,1
1990-95	28,2	5,7	7,0	67,4	10,2	1,4		8,1	9,0	8,4
1950-95	3,2	12,3	10,6				5,3	9,8	17,0	11,0

Tablo 10
BİRİNCİL ENERJİ TÜKETİMİ
(Orjinal Birimler)

Yıllar	Taşkın. (Bin Ton)	Linyit (Bin Ton)	Asfaltit (Bin Ton)	Petrol (Bin Ton)	Doğalgaz (10 ⁹ m ³)	Jeotermal			Güneş (Bin TEP)	Odun (Bin Ton)	Hayvan ve Bakı Art. (Bin Ton)
						Hidrolik (GWt)	Elektrik (GWh)	Isı (Bin TEP)			
1950	2821	932		503		30				9840	6283
1955	3500	1632		1159		89				11310	6982
1960	3898	2863		1838		1001				13000	8607
1965	4392	4311		3859		2179				12900	8704
1970	4727	5772	36	7579		3033				12816	9253
1975	4859	8973	456	13503		5904				14562	10495
1980	4630	15243	558	15309	23	11348				15765	12839
1985	6189	34767	523	17270	68	12045	6			17368	11039
1990	8191	45891	287	22700	3418	23148	80	16	21	17870	8030
1991	8824	48951	139	22113	4205	22883	81	16	27	17970	7918
1992	8841	50859	197	23860	4612	26568	70	30	32	18070	7772
1993	8545	46088	102	27074	5088	33951	78	30	38	18171	7377
1994	8192	51178		25859	5408	30586	79	47	45	18272	7074
1995	8548	52287	66	27918	6833	35541	86	64	52	18374	6765

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 11
BİRİNCİL ENERJİ TÜKETİMİ
(Bin TEP)

Yıllar	Taahhüt	Unvanı	ASMS	Toplam		Patrol	Qpajgaj	Hidrolik	jeotermal			Toplam	
				Kömür					Elektrik	İsi	Q0İES	Ticari	Öffli
1950	1721	280		2000	528			3				2531	2952
1955	2135	490		2625	1217			8				3849	3393
1960	2378	799		3177	2035			86				5298	3900
1965	2679	1293		3972	4157			187				8317	3870
1970	2683	1732	15	4(31	7958			261				12*49	3845
1975	3025	2692	196	5*13	14178			508				205(9	4369
1980	2824	3970	240	7034	16074	21		876				24106	4730
1985	3775	7933	225	11(33	18134	62	1036	5				31170	5210
1990	6150	9765	123	16038	23901	3110	1991	69	16	21		45146	5361
1991	6501	10572	60	17133	23315	3827	1951	70	16	27		46338	5391
1992	6243	10743	85	17071	24865	4197	2285	60	30	32		48540	5421
1993	5834	9918	44	15796	28412	4630	2920	67	30	38		518(2	5451
1994	5512	10331	0	15843	27142	4921	2630	68	47	45		50(97	5482
1995	5905	10570	28	16503	29324	6218	3057	74	64	52		552(2	5512

Kaynak: ETKB7APKK-PFD

Tablo 12
BİRİNCİL ENERJİ TÜKETİMİ İÇİNDE KAYNAK PAYLARI
(*)

Yıl	Tas.Km.	Uzunl.	Toplam			Jenerel					Toplam	Hay.ve Bkld.Art.	Toplam Tic.Olma.	Net		Genel Toplam	
			Asfalt	Kömür	Petrol	Doğalgaz	Hidroelek.	Elektrik	Isı	Güneş				Net Elek. Kısmatı	Man.Köm. Kısmatı		
1950	24.0	4.0		28.9	7.8			0.0			36.5	42.6	20.9	83.5			100
1955	24.1	5.5		29.7	13.8			0.1			43.5	38.3	18.1	56.5			100
1960	21.3	7.1		28.4	18.2			0.8			47.4	34.9	17.7	52.8			100
1965	18.9	9.1		28.0	29.3			1.3			58.6	27.3	14.1	41.4			100
1970	15.3	9.2	0.1	26.6	42.2			1.4			68.2	20.4	11.3	31.7		0.1	100
1975	11.0	9.8	0.7	21.8	51.8			1.9			75.2	16.0	8.8	24.8		0.0	100
1980	8.8	12.4	0.8	22.0	50.4	0.1		3.1			75.5	14.8	9.3	24.1	0.4	0.0	100
1985	9.6	20.3	0.6	30.5	48.3	0.2		2.6			78.6	13.3	6.5	19.8	0.5	0.2	100
1990	11.7	18.6	0.2	30.6	45.4	5.9		3.8	0.1	0.0	85.8	10.2	3.5	13.7	-0.1	0.6	100
1991	12.1	19.8	0.1	31.9	43.2	7.1		3.6	0.1	0.1	85.9	10.0	3.4	13.4	0.0	0.6	100
1992	11.1	19.1	0.2	30.3	44.2	7.5		4.1	0.1	0.1	86.2	9.6	3.2	12.8	0.0	1.0	100
1993	9.7	18.6	0.1	28.4	47.5	7.7		4.9	0.1	0.1	86.7	9.1	2.8	11.9	-0.1	1.4	100
1994	9.4	17.6	0.0	27.0	46.3	9.4		4.5	0.1	0.1	86.4	9.3	2.8	12.1	-0.1	1.6	100
1995	9.4	16.8	0.0	26.2	46.5	9.9		4.8	0.1	0.1	87.6	8.7	2.5	11.2	-0.1	1.2	100

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 13
BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI TÜKETİM ARTIŞI
(%)

Yıl/İl	TjUKto	tiny»	Asfalt	Petrol	Qgjaıgaz	HI*Bİİt	Emıadk	İSİ	Günes	Jeotermal	Toplara
1950-55	4.4	11,9		18.2		24,3					8,7
1955-60	2.2	10,3		10.8		62.3					6,6
1960-65	2.4	10,1		15.4		16.8					M
1965-70	1.5	6.0		13.9		6,8					»,1
1970-75	1.0	9,2	66.2	12,2		M.2					M
1975-80	-1.4	11,2	4.1	2.5		14.0					3,2
1980-85	6.0	17.9	•1,3	2.4	24.2	1,2					4,3
1985-90	5.8	5,7	•11.3	5.6	118,9	14.0	67.9				7,7
1990-91	7.7	6.5	-51.6	•2.»	23.0	-2.0	1,3	0.0	28,6		2,6
1991-92	0.2	3.7	41.7	7,0	9.7	171	-13.6	87,5	18,5		4,8
1992-93	-3.3	-9.0	-48,2	14.4	10,3	27,8	11.4	0,0	18,8		6,9
1993-94	-4.1	11.0	-100,0	-4.5	6.3	-9,9	1,3	56,7	18,4		-2,3
1994-95	4,3	2.2		8,0	26.3	16,2	8,9	39,2	15,6		»,1
1990-95	0.9	2.6	-25,5	4,2	14.9	9,0	1,5	32,0	19,9		4,1
1950-95	2.5	9.4		9,3		17.0					7,1

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 14
SEKTÖREL ENERJİ TÜKETİMİ
(Bin TEP)

Yıllar	Konut	Sanayi	Ulaştırma	Tarım	Enerji Oısı	Nihai Enerji Tüketimi	Çev.Sek. İç Tüketim ve Kavıp	Birincil Enerji Tüketimi
1970	8633	4122	3208	510	344	16818	2031	18849
1975	11043	6286	5148	695	517	23689	3693	27381
1980	12773	7955	5230	963	527	27448	4465	31913
1985	14206	9779	6195	1506	812	32498	6669	39167
1990	15003	14543	8723	1956	1031	41256	11377	52632
1991	15552	15181	8304	1976	1203	42216	11699	53915
1992	16329	15454	8545	1994	1450	43772	12526	56298
1993	16514	16333	10419	2450	1743	47459	12386	59845
1994	15891	15263	9907	2480	1349	44890	13786	58676
1995	17416	16956	11117	2493	1400	49382	13703	63085

Tablo 15
SEKTÖREL ENERJİ TÜKETİMİNİN PAYLARI
(%)

Yıllar	Konut	Sanayi	Ulaştırma	Tarım	Enerji Dışı	Nihai Enerji Tüketimi	Çev.Sek. İç Tüketim YÇKayıE .	Birincil Enerji Tüketimi
1970	51,3	24,5	19,1	3,0	2,0	100	10,8	100
1975	46,6	26,5	21,7	2,9	2,2	100	13,5	100
1980	46,5	29,0	19,1	3,5	1,9	100	14,0	100
1985	43,7	30,1	19,1	4,6	2,5	100	17,0	100
1990	36,4	35,3	21,1	4,7	2,5	100	21,6	100
1991	36,8	36,0	19,7	4,7	2,8	100	21,7	100
1992	37,3	35,3	19,5	4,6	3,3	100	22,2	100
1993	34,8	34,4	22,0	5,2	3,7	100	20,7	100
1994	35,4	34,0	22,1	5,5	3,0	100	23,5	100
1995	35,3	34,3	22,5	5,0	2,8	100	21,7	100

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 16
KAYNAKLARA GÖRE NİHAİ ENERJİ TÜKETİMİ
(Bin TEP)

Yıllar	İlk	1970	1975	1980	1985	1990	1991	1992	1993	1994	1995
	1008	1370	1064	622	961	1954	2205	2146	2010	1591	1979
	1370	1949	2757	240	4419	4709	4881	4518	4171	3379	3678
	15	196	240	224	224	123	59	83	43	0	28
	1100	1034	1433	2022	2563	19931	2702	2754	3004	3004	2977
	6675	11468	12911	14527	19931	784	1217	1828	2328	22341	24943
	55	51	55	47	19	18	16	8	2	5137	5652
	622	1144	1727	2503	3928	4113	4512	4952	5137	5652	64
	0	0	0	0	16	16	30	30	47	64	

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

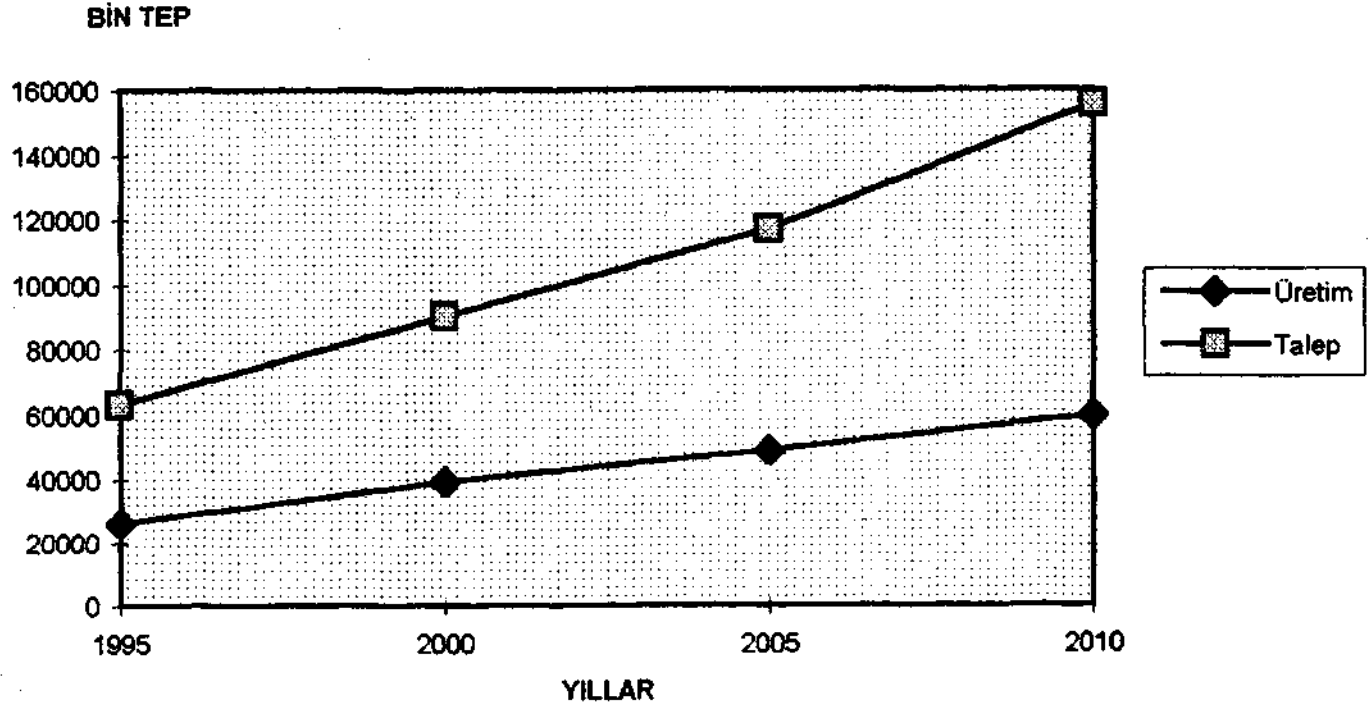
Tablo 17
NİHAİ ENERJİ TÜKETİMİNDE KAYNAK PAYLARI
(%)

Yıl	İşletim	Linyit	Astınit	İncel Kömür	Patlat	Döğünaz	Mermer	Elektrik	Jacharmal	Güneş	Öden	Hayvan ve Bitki Acl.	Toplam Nihai Tüketim
1970	6,0	8,1	0,1	6,5	38,7		0,3	3,7			22,9	12,7	100
1975	4,5	6,2	0,8	4,4	48,4		0,2	4,8			18,4	10,2	100
1980	2,3	10,0	0,9	5,2	47,0	0,1	0,2	6,3			17,2	10,8	100
1985	3,0	13,6	0,7	6,2	44,7	0,1	0,1	7,7			16,0	7,8	100
1990	4,7	11,4	0,3	6,2	48,3	1,8		9,5		0,1	13,0	4,5	100
1991	5,2	11,6	0,1	6,4	46,8	2,9		9,7		0,1	12,8	4,3	100
1992	4,9	10,3	0,2	6,3	47,2	4,2		10,3	0,1	0,1	12,4	4,1	100
1993	4,2	9,8	0,1	6,3	50,0	4,9		10,4	0,1	0,1	11,5	3,6	100
1994	3,5	7,5	0,0	6,7	49,8	5,0		11,4	0,1	0,1	12,2	3,8	100
1995	4,0	7,4	0,1	6,0	50,5	6,0		11,4	0,1	0,1	11,2	3,2	100

Kaynak: ETKB/APKOL-PPD

Sekil.2

BİRİNCİL ENERJİ ÜRETİM TÜKETİM DURUMU

Tablo 18
ELEKTRİK ENERJİSİ BİLANÇOSU
(Gwh)

Yıllar	Brüt Üretim	İthalat	İhracat	İç Tüketim ve foyip	Net Tüketim	Net Tüketim Artış Hızı (%)
1950	790			111	679	
1955	1580			233	1347	14,7
1960	2815			419	2396	12,2
1965	4953			716	4237	12,1
1970	8623			1315	7308	11,5
1975	15623	96		2227	13492	13,0
1980	23275	1341		4218	20398	8,6
1985	34219	2142		6653	29708	7,8
1990	57543	176	907	9992	46820	9,5
1991	60246	759	506	11216	49253	5,3
1992	67342	189	314	13232	53985	9,5
1993	73808	213	589	14195	59237	9,7
1994	78322	31	570	16382	61401	3,7
1995	86247		696	18158	67394	9,8

Kaynak: TEAŞ Gn.Md.

Tablo19
ELEKTRİK ENERJİSİ TÜKETİMİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI
(Gwh)

Yıllar	Konut ve Hizmetler	Sanayi	Ulaştırma	Tarım	Toplam
1970	2502	4690	80	36	7308
1975	4519	8745	153	75	13492
1980	7081	13008	149	160	20398
1985	9576	19608	213	311	29708
1990	16688	29212	345	575	46820
1991	19664	28512	395	712	49283
1992	21152	31536	438	859	53985
1993	23523	34247	478	989	59237
1994	25579	34138	490	1194	61401
1995	29253	36302	490	1349	67394

Tablo 20
ELEKTRİK ENERJİSİ TÜKETİMİNDE SEKTÖREL PAYLAR
(%)

Yıllar	Konut ve Hizmetler	Sanayi	Ulaştırma	Tarım	Toplam
1970	34,2	64,2	1,1	0,5	100
1975	33,5	64,8	1,1	0,6	100
1980	34,7	63,8	0,7	0,8	100
1985	32,2	66,0	0,7	1,0	100
1990	35,6	62,4	0,7	1,2	100
1991	39,9	57,9	0,8	1,4	100
1992	39,2	58,4	0,8	1,6	100
1993	39,7	57,8	0,8	1,7	100
1994	41,7	55,6	0,8	1,9	100
1995	43,4	53,9	0,7	2,0	100

Kaynak:TEDAŞ Gn.Md.

Tablo 21
BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI ÜRETİM HEDEFİ
(Orjnal Birimler)

»t	Taşköm. (BUTon)	Linyit (BUTon)	Asfalt» (fijnTon)	Petrol (BinTon)	Doğrugu (10-6mm3)	Hidro* (GWh)	Jeotermal		Nükleer (Sm)	GÜnet (BinTEP)
							Elektrik (GWh)	Isı (BSLTEQ)		
1995	2248	52756	87	3516	182	35541	86	64		52
2000	5578	112849	750	1555	185	41933	90	1160		94
2005	5578	147101	750	684	185	64991	90	2689	7017	172
2010	5578	183941	750	299	185	77556	90	4897	14035	308

BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI ÜRETİM HEDEFİ
(Bin TEP)

tita	TajküDL _	Lm»	Asfalt*	Psiml	Doğalgaz	Hj&oik	Jeotermal		NUMMf	SÜnej
							EhktrJk	Ut		
1995	1319	10735	29	3692	166	3057	74	84		52
2000	3403	20684	323	1633	168	3606	77	1160		94
2005	3403	25454	323	718	188	5589	77	2689	1829	172
2010	3403	31453	323	314	168	6670	77	4897	3658	308

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 22
TOPLAM BİRİNCİL ENERJİ ÜRETİMİ İÇİNDE KAYNAK PAYLARI
(%)

Yıllar	Taşınım	Linyit	Aşınım	Petrol	Doğalgaz	Hidroelek	Jeotermal		Nükleer	Güneş	Merkezi Isı	Odan	Hayvan ve Biti Art.	Genel Toplam
1995	5,0	40,9	0,1	14,1	0,6	11,6	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	21,0	5,9	100
2000	6,8	52,4	0,8	4,1	0,4	9,1	0,2	2,9	0,0	0,2	0,0	14,8	5,7	100
2005	7,0	52,1	0,7	1,5	0,3	11,4	0,2	5,5	3,7	0,4	0,9	12,1	4,3	100
2010	5,7	52,5	0,5	0,5	0,3	11,1	0,1	6,2	6,1	0,5	1,3	9,9	3,2	100

BİRİNCİL ENERJİ KAYNAKLARI ÜRETİM ARTIŞ HIZLARI
(%)

Yıllar	Taşınım	Linyit	Aşınım	Petrol	Doğalgaz	Hidroelek	Jeotermal		Nükleer	Güneş	Merkezi Isı	Odan	Hayvan ve Biti Art.	Genel Toplam
1995-00	18,9	18,4	62,1	-15,1	0,3	3,4	0,9	76,5		12,8		1,2	7,8	8,5
2000-05	0,0	5,4	0,0	-15,1	0,0	9,2	0,0	18,3		12,8	13,8	0,1	-1,7	4,3
2005-10	0,0	4,8	0,0	-15,3	0,0	3,8	0,0	12,7	14,9	12,4	11,0	0,1	-1,8	4,2
1995-2010	6,2	6,7	17,5	-15,2	0,1	5,3	0,3	33,5		12,8		0,5	1,3	6,6

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Tablo 23
BİRİNCİL ENERJİ KAYNAK TALEPLERİ
(Offnal BrntneO)

Ja ol a r m a l											
XdK	Taakom.	Ltayt	Aafatt	PMral	DoJafcM	Hjdroa*	EMO*	ki	NOMaar	GOnaa	Mailaiiltı
(Halas)	BMan)	Ufelsö	Okusa)	OJE&nSQ	(EUh)	SUA)	ffikoEB	Ofitä	OkUEE)	fflalEB	C
1M6	S5M	52287	66	27918	8633	35541	86	64		52	
2000	10116	112649	790	26932	19880	41033	90	1372		106	274
2006	21228	147101	750	34156	25078	64801	80	2680	7017	172	456
2010	40115	183041	750	39812	30694	77956	80	4887	14036	308	767

BİRİNCİL ENERJİ KAYNAK TALEPLERİ
(Bin TEP)

J f g t c r m »!											
£ t v	İiskanL!	__ujyj	Atfatt	Esteri	CaaHau	H öt *	Bastık	İti	ttUHm	aoaa	MtdotUu
1805	6680	10570	26	20324	6218	3057	74	64		52	
2000	6171	20884	323	31429	18109	3606	77	1160		94	241
2005	12040	25454	323	35096	23550	5588	77	2680	1820	172	456
2010	20960	31453	323	41602	27041	6670	77	4687	3658	308	767

İfçynak: ETKB/APKK-PFO

Tablo 24
BİRİNCİL ENERJİ TALEBİ KAYNAK PAYLARI
(*)

im	TiekOn.*	__LtHI	AtbU	Eripl	PuMw	ijftgik	Jaatarrial			HDJfek	asm
							Ekte	m			
1M6	10,6	18,8	0,0	46,5	8.»	4,8	0,1	0,1	0,0	0,1	
»00	«0	23,0	0,4	34,0	xa	4,0	0,1	1,3	0,0	0,1	
2005	11,1	21,8	0,1	30,7	20,1	4,8	0,1	2,3	1,8	0,1	
2010	1 0	20,2	0,2	28,9	17,8	4,3	0,0	3,1	2,4	0,2	

BİRİNCİ ENERJİ KAYNAKLARI TALEP ARTIŞ HIZ

Xdk	IMkfinL*_JJnyt	âdUt	enEsi	"fIMff"	metgfk	JiothermaJ			NMdar	figou
						Ekte*	isi			
19864»	3,4	16,6	82,8	M	23,9	3,4	0,8	(4,6		15,3
20004K	16,0	5,4	0,0	2,7	3,3	9,2	0,0	14,4		10,2
2005-10	18,3	4,6	0,0	3,1	3,4	3,6	0,0	12,7	14,9	12,4
«05-2010	12,4	8,7	17,6	2,4	10,5	5,3	0,3	33,5		12,6

KıyMdc ETKBMPKK-PFD

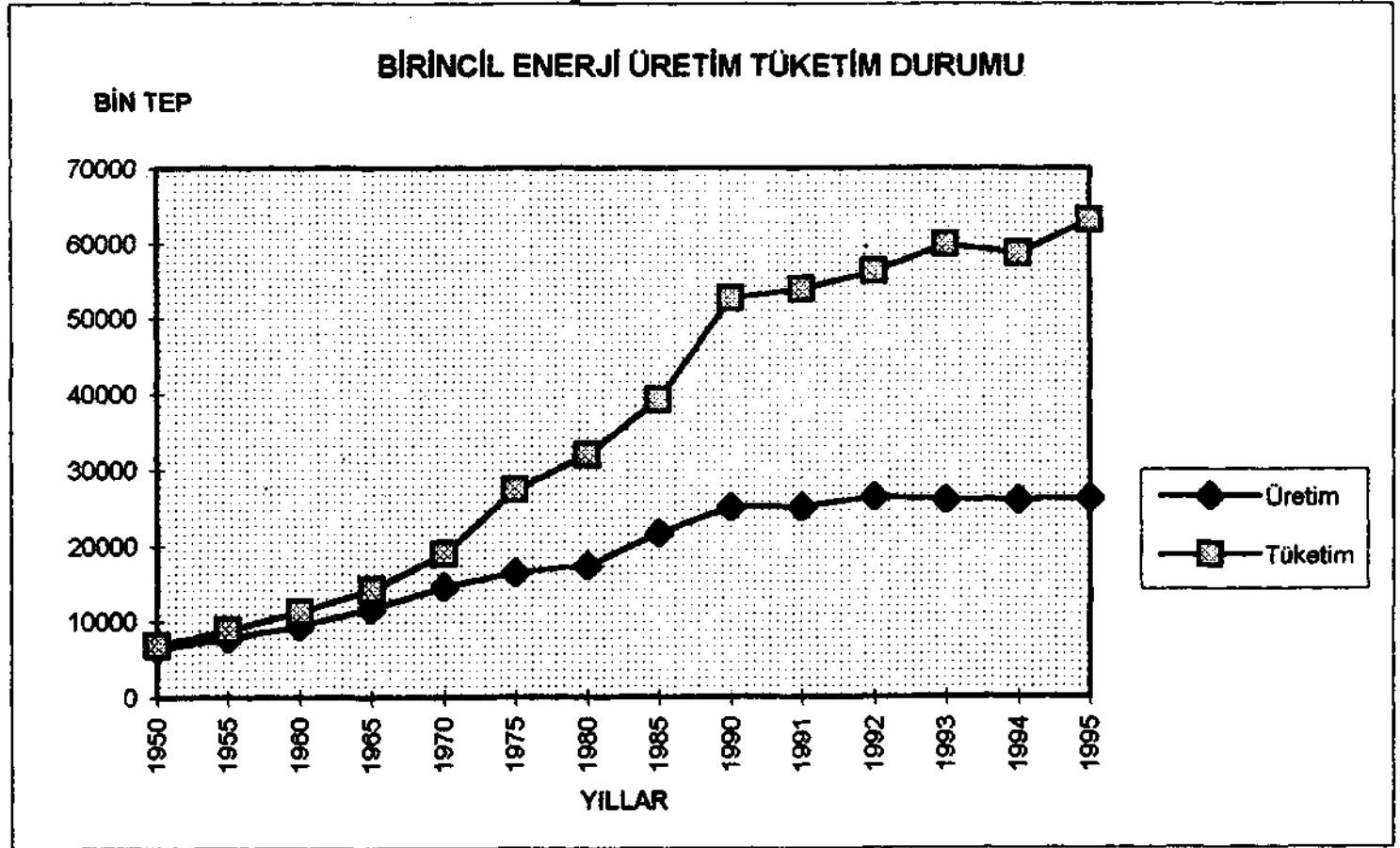
Tablo 26
ENERJİ ÜRETİM-TALEP DURUMU VE İTHALAT İHTİYACI

Yıllar	Üretim (Bin Tep)	Talep (Bin Tep)	T.Y.Ü.K.O (%)	<u>Enerji İthalatı</u>			Toplam (Bin Tep)
				Taşköm. (Bin Ton)	Petrol (Bin Ton)	Doğalgaz (10 ⁶ m ³)	
1995	28256	63085	42	5941	27169	6755	37273
2000	39498	90083	44	4538	28377	19803	50585
2005	48846	116922	42	15650	33474	25694	68076
2010	59868	155586	38	43537	39513	30409	95718

TYÜKO.Tatebin Yerli Üretimle Karşılanma Oranı.

Kaynak: ETKB/APKK-PFD

Şekil.1

1995 yılında 63 mtep olarak gerçekleşen birincil enerji kaynakları talebinin %7,4 artışla 2000 yılında 90 mtep, %5,4 artışla 2005 yılında 117 mtep'e ve %5,9 artışla 2010 yılında 156 mtep'e ulaşması beklenmektedir.

Üretim-Talep çalışması sonuçlarına baktığımızda 1995 yılında talebin yerli üretimle karşılanma oranı 1995 yılında %42 iken, bu oran 2010 yılında %38'e düşmektedir. Aradaki fark 1995 yılında olduğu gibi ileriki yıllarda da ithalat ile karşılanacak olup, ithal kaynakları taşkömürü, petrol ve doğalgazdır. (Tablo 25)

1995 yılında 5941 bin ton olan taşkömürü ithalatı, 2000 yılında 4538 bin ton, 2005 yılında 15650 bin ton ve 2010 yılında ise 43537 bin ton olacaktır. Halen 24788 bin ton olan net ham petrol ithalatının 2000 yılında 28377 bin ton, 2005 yılında 33474 bin ton ve 2010 yılında 39515 bin ton olması beklenmektedir. Aynı yıllarda doğalgaz ithalatı ise 6755 milyon m³'ten sırası ile 19803, 25694 ve 30409 milyon m³ olacaktır. Kaynakların ithalat içindeki payları incelendiğinde; 1995 yılı itibarıyla toplam ithalat içinde %73 olan petrolün payı 2010 yılında %43'e düşerken, doğalgazın payı %16'dan %29'a, taşkömürünün payı ise %11'den %29'a çıkmaktadır. Söz konusu ithalatlar enerji politikalarımız arasında yeralan ithalatta ülke çeşitlendirilmesi esasına göre çeşitli ülkelerden yapılmaktadır.